

Про зміни, внесені до Податкового кодексу України Законом України № 591

Законом України від 13 травня 2020 року № 591-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо додаткової підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» внесено зміни, зокрема, до розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – ПКУ) у частині:

- компенсації податку на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО), що утримується з доходів у вигляді доплат до заробітної плати, які нараховані за періоди з 01 по 31 травня та з 01 по 30 червня 2020 року медичним та іншим працівникам закладів охорони здоров'я державної та/або комунальної власності, які безпосередньо зайняті у ліквідації епідемії та здійсненні заходів із запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та лікуванні пацієнтів із випадками гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2;
- звільнення від оподаткування ПДФО та військовим збором з 02.04.2020 доходів у вигляді допомоги по частковому безробіттю на період карантину, які виплачуються (надаються) роботодавцем;
- продовження по останній календарний день місяця, в якому завершується дія карантину:
  - періоду, в якому за вчинені порушення податкового законодавства не застосовуються штрафні санкції та пеня, *крім санкцій за:*
    - порушення вимог до договорів довгострокового страхування життя чи договорів страхування в межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема страхування додаткової пенсії,
    - відчуження майна, що перебуває у податковій заставі, без згоди контролюючого органу,
    - порушення вимог законодавства в частині:
    - обліку, виробництва, зберігання та транспортування пального, спирту етилового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів,
    - цільового використання пального, спирту етилового платниками податків,
    - обладнання акцизних складів витратомірами-лічильниками та/або рівномірами-лічильниками,
    - здійснення функцій, визначених законодавством у сфері виробництва і обігу спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, пального,
    - здійснення суб'єктами господарювання операцій з реалізації пального або спирту етилового без реєстрації таких суб'єктів платниками акцизного податку,
    - порушення нарахування, декларування та сплати ПДВ, акцизного податку, рентної плати;
  - зупинення перебігу строків, встановлених ст. 56 ПКУ (в частині процедури адміністративного оскарження) щодо скарг платників податків (*крім скарг щодо законності декларування заяленого до відшкодування з бюджету ПДВ та/або з від'ємного значення з ПДВ*), що надійшли (надійуть) по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину;
  - мораторія на проведення документальних та фактичних перевірок по останній календарний день місяця (включно) карантину, в якому завершується дія карантину, *крім:*
    - документальних позапланових перевірок з підстав, визначених п.п. 78.1.8 п. 78.1 ст. 78 ПКУ (щодо законності декларування заяленого до відшкодування з бюджету ПДВ та/або з від'ємного значення з ПДВ, яке становить більше 100 000 гривень),
    - фактічних перевірок в частині порушення вимог законодавства в частині:
    - обліку, ліцензування, виробництва, зберігання та транспортування пального, спирту етилового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів,
    - цільового використання пального та спирту етилового платниками податків,
    - обладнання акцизних складів витратомірами-лічильниками та/або рівномірами-лічильниками,
    - здійснення функцій, визначених законодавством у сфері виробництва і обігу спирту етилового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, пального, з підстав, визначених підпунктами 80.2.2, 80.2.3 та 80.2.5 п. 80.2 ст. 80 ПКУ.

Щоб уникнути штрафу, своєчасно подайте повідомлення за ф. № 20-ОПП!

Відповідно до п. 63.3 ст. 63 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) платники податків підлягають реєстрації або взяттю на облік у контролюючих органах за місцезнаходженням юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб, місцем проживання особи (основне місце обліку), а також за місцем розташування (реєстрації) їх підрозділів, рухомого та нерухомого майна, об'єктів оподаткування або об'єктів, які пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність (неосновне місце обліку).

Об'єктами оподаткування і об'єктами, пов'язаними з оподаткуванням, є майно та дії, у зв'язку з якими у платника податків виникають обов'язки щодо сплати податків та зборів. Такі об'єкти за кожним видом податку та збору визначаються згідно з відповідним розділом ПКУ.

Платник податків зобов'язаний повідомляти про всі об'єкти оподаткування і об'єкти, пов'язані з оподаткуванням, контролюючі органи за основним місцем обліку згідно з порядком обліку платників податків.

Заява про взяття на облік платника податків за неосновним місцем обліку подається у відповідний податковий орган протягом 10 робочих днів після створення відокремленого підрозділу, реєстрації рухомого чи нерухомого майна чи відкриття об'єкта чи підрозділу, через які провадиться діяльність або які підлягають оподаткуванню.

Форму Повідомлення про об'єкти оподаткування або об'єкти, пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність за формулою № 20-ОПП визначено у додатку 11 до Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1588 із змінами та доповненнями.

Згідно з абзацом другим п. 117.1 ст. 117 ПКУ неподання у строки та у випадках, передбачених ПКУ, заяв або документів для взяття на облік у відповідному контролюючому органі, реєстрації змін місцезнаходження чи внесення інших змін до своїх облікових даних, неподання виправлених документів для взяття на облік чи внесення змін, подання з помилками чи у неповному обсязі, неподання відомостей стосовно осіб, відповідальних за ведення бухгалтерського обліку та/або складення податкової звітності, відповідно до вимог, встановлених ПКУ, – тягнуть за собою накладення штрафу на

самозайнятих осіб у розмірі 340 грн, на юридичних осіб, відокремлені підрозділи юридичної особи чи юридичну особу, відповідальну за нарахування та сплату податків до бюджету під час виконання договору про спільну діяльність, – 1 020 гривень.

У разі неусунення таких порушень або за ті самі дії, вчинені протягом року особою, до якої були застосовані штрафи за таке порушення, – тягнути за собою накладення штрафу на самозайнятих осіб у розмірі 680 грн, на юридичних осіб, відокремлені підрозділи юридичної особи чи юридичну особу, відповідальну за нарахування та сплату податків до бюджету під час виконання договору про спільну діяльність, – 2 040 грн (абзац четвертий п. 117.1 ст. 117 ПКУ).

Місцеві бюджети Дніпропетровщини за п'ять місяців 2020 року поповнилися на 6 млрд 66 млн гривень ПДФО

Основним бюджетоутворючим податком є податок на доходи фізичних осіб.

Поступове збільшення надходжень цього податку дуже важливо для місцевих бюджетів області.

В умовах, коли країна проводить заходи з викликами пандемії коронавірусу, кошти, які надходять до місцевих бюджетів області, є важелем для цієї боротьби.

За підсумками січня – травня 2020 року платниками податків направлено до місцевих бюджетів податку на доходи фізичних осіб у сумі 6 млрд 66,4 млн грн, що на 344 млн грн більше надходжень відповідного періоду минулого року.

З початку року проведено 41 фактична перевірка

Протягом п'яти місяців 2020 року працівниками Головного управління ДПС у Дніпропетровській області проведено 41 фактична перевірка суб'єктів господарювання щодо контролю у сфері обігу підакцизних товарів, у ході яких виявлено 33 порушення законодавства. Загальна сума нарахованих фінансових санкцій – 10 млн 360 тис. гривень.

Найчастіше суб'єкти господарювання здійснювали роздрібну торгівлю пальним без наявності ліцензії (19 випадків).

Крім того, виявлено: 1 факт оптової торгівлі пальним без наявності ліцензії, 3 факти роздрібної торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами без наявності відповідних ліцензій, 3 факти торгівлі алкогольними напоями за цінами нижчими від мінімальних роздрібних цін, 4 – торгівлі алкогольними напоями на розлив, 2 – торгівлі тютюновими виробами поштучно та 1 факт виробництва алкогольних напоїв без марок акцизного податку встановленого зразка.

До уваги платників ПДВ!

Повідомляємо, що механізм зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування (далі – ПН/РК) в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН), організаційні та процедурні засади діяльності комісій з питань зупинення реєстрації ПН/РК в ЄРПН (далі – комісії контролюючих органів), права та обов'язки їх членів визначає Порядок зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 року № 1165 (далі – Порядок зупинення). У разі коли за результатами автоматизованого моніторингу платник податку на додану вартість (далі – ПДВ), яким складено ПН/РК, відповідає хоча б одному критерію ризиковості платника податку, реєстрація таких ПН/РК зупиняється (п. 6 Порядку зупинення).

Автоматизований моніторинг відповідності ПН/РК критеріям оцінки ступеня ризиків – це сукупність заходів та методів, що застосовуються контролюючим органом для виявлення ознак наявності ризиків порушення норм податкового законодавства за результатами проведення автоматизованого аналізу наявної в інформаційних системах контролюючих органів податкової інформації (п. 2 Порядку зупинення).

У разі встановлення відповідності платника ПДВ хоча б одному з критеріїв ризиковості платника податку комісією регіонального рівня приймається рішення про відповідність платника ПДВ критеріям ризиковості платника податку.

Платник ПДВ отримує рішення про відповідність критеріям ризиковості платника ПДВ через електронний кабінет у день прийняття такого рішення (додаток 4 до Порядку зупинення).

Документами, необхідними для розгляду питання виключення платника ПДВ з переліку платників, які відповідають критеріям ризиковості платника податку, можуть бути:

- договори, зокрема зовнішньоекономічні контракти, з додатками до них;
- договори, довіреності, акти керівного органу платника ПДВ, якими оформлено повноваження осіб, які одержують продукцію в інтересах платника податку для здійснення операції;
- первинні документи щодо постачання/придбання товарів/ послуг, зберігання і транспортування, навантаження, розвантаження продукції, складські документи (інвентаризаційні описи), у тому числі рахунки-фактури/інвойси, акти приймання-передачі товарів (робіт, послуг) з урахуванням наявних типових форм та галузевої специфіки, накладні;
- розрахункові документи та/або банківські виписки з особових рахунків;
- документи щодо підтвердження відповідності продукції (декларації про відповідність, паспорти якості, сертифікати відповідності), наявність яких передбачено договором та/або законодавством;
- інші документи, що підтверджують невідповідність платника ПДВ критеріям ризиковості платника податку.

Інформацію та копії документів, подані платником ПДВ, комісія регіонального рівня розглядає протягом 7 робочих днів, що настають за датою їх надходження, та приймає відповідне рішення.

Комісія регіонального рівня постійно проводить моніторинг щодо відповідності/невідповідності платників ПДВ критеріям ризиковості платника податку.

У разі коли за результатами автоматизованого моніторингу ПН/РК встановлено, що відображені в них операція відповідає хоча б одному критерію ризиковості здійснення операції, крім ПН/РК, складених платником ПДВ, який відповідає хоча б одному показнику, за яким визначається позитивна податкова історія, реєстрація таких ПН/РК зупиняється (п. 7 Порядку зупинення).

Платник ПДВ отримує інформацію щодо ПН/РК, реєстрація яких зупинена, через електронний кабінет.

Платник ПДВ отримує розраховані показники позитивної податкової історії через електронний кабінет.

У разі зупинення реєстрації ПН/РК в ЄРПН контролюючий орган протягом операційного дня надсилає (в електронній формі у текстовому форматі) в автоматичному режимі платнику ПДВ квитанцію про зупинення реєстрації ПН/РК, яка є підтвердженням зупинення такої реєстрації (п. 10 Порядку зупинення).

У квитанції про зупинення реєстрації ПН/РК зазначаються:

- 1) номер та дата складення ПН/РК;
- 2) критерій (критерії) ризиковості платника ПДВ та/або ризиковості здійснення операцій, на підставі якого (яких) зупинено реєстрацію ПН/РК в ЄРПН, з розрахованим показником за кожним критерієм, якому відповідає платник ПДВ;
- 3) пропозиція щодо надання платником ПДВ пояснень та копій документів, необхідних для розгляду питання прийняття контролюючим органом рішення про реєстрацію ПН/РК в ЄРПН або відмову в такій реєстрації (п. 11 Порядку зупинення).

Платник ПДВ має право подати до контролюючого органу пояснення та копії документів до зупинених ПН/РК протягом 365 календарних днів, що настають за датою виникнення податкового зобов'язання, відображеного в ПН/РК.

Комісія регіонального рівня розглядає подані пояснення та копії документів до зупинених ПН/РК та приймає одне з рішень: про реєстрацію ПН/РК, після чого ПН/РК реєструється в ЄРПН за умови наявного ліміту, або відмову у такій реєстрації.

У разі коли комісією регіонального рівня прийнято рішення про відмову у реєстрації ПН/РК, платник ПДВ має право оскаржити таке рішення в адміністративному порядку, шляхом направлення протягом 10 робочих днів скарги з поясненнями та копіями документів до комісії центрального рівня.

Комісія центрального рівня протягом 10 календарних днів розглядає скаргу з поясненнями та копіями документів та приймає одне з рішень: задовільняє скаргу та скасовує рішення комісії регіонального рівня про відмову у реєстрації ПН/РК в ЄРПН, після чого ПН/РК реєструється в ЄРПН за умови наявного ліміту або залишає скаргу без задоволення та рішення комісії регіонального рівня про відмову в реєстрації ПН/РК в ЄРПН без змін.

У разі, коли комісією центрального рівня залишено скаргу без задоволення та рішення комісії регіонального рівня про відмову в реєстрації ПН/РК в ЄРПН без змін, платник ПДВ має право оскаржити зазначене рішення в судовому порядку.

У разі надходження рішення суду, яке набрало законної сили про зобов'язання зареєструвати ПН/РК, такі ПН/РК підлягають реєстрації.

У разі коли за результатами автоматизованого моніторингу зупиняється реєстрація ПН/РК на підставі встановлення, що відображена в них операція відповідає хоча б одному критерію ризиковості здійснення операції, то платник ПДВ має право подати до ДПС Таблицю даних платника податку на додану вартість (далі – Таблиця) за встановленою формою – це додаток 5 до Порядку зупинення.

Таблиця – це зведена інформація, що подається платником податку до контролюючого органу, щодо кодів видів економічної діяльності платника ПДВ згідно з Класифікатором видів економічної діяльності, кодів товарів згідно з УКТЗЕД та/або кодів послуг згідно з Державним класифікатором продукції та послуг, що постачаються та/або придбуються (отримуються) платником ПДВ, ввозяться на митну територію України.

Таблиця подається з поясненням, в якому зазначається вид діяльності, з посиланням на податкову та іншу звітність платника податку.

Таблиця розглядається комісією регіонального рівня протягом 5 робочих днів після її отримання.

Комісія регіонального рівня приймає рішення про врахування або неврахування Таблиці, яке надсилається платнику ПДВ у порядку, встановленому ст. 42 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) (додаток 6 до Порядку зупинення).

У рішенні про неврахування Таблиці в обов'язковому порядку зазначається причина такого неврахування.

Таблиця враховується ДПС в автоматичному режимі у разі, коли:

- така Таблиця подається платниками ПДВ – сільськогосподарськими товаровиробниками, включеними до Реєстру отримувачів бюджетної дотації відповідно до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України», та/або сільськогосподарськими товаровиробниками, які на 31.12.2016 застосовували спеціальний режим оподаткування відповідно до ст. 209 ПКУ та мають у власності (право власності/користування) та/або на умовах оренди земельні ділянки, загальна площа яких становить не менш як 200 га включно станом на 1 січня та які відображені у податковій звітності до 20 лютого поточного року (до 20 лютого поточного року враховується наявність таких ділянок за звітний період попереднього року), та у поданій Таблиці зазначаються відомості про постачання (виготовлення) таких груп товарів за кодами згідно з УКТЗЕД, як живі тварини (код згідно з УКТЗЕД 01); риба і ракоподібні, молюски та інші водяні безхребетні (код згідно з УКТЗЕД 03); молоко та молочні продукти; яйця птиці; натуральний мед; юстівні продукти тваринного походження, в іншому місці не зазначені (код згідно з УКТЗЕД 04); овочі та деякі юстівні коренеплоди і бульби (код згідно з УКТЗЕД 07); юстівні плоди та горіхи; шкірки цитрусових або динь (код згідно з УКТЗЕД 08); зернові культури (код згідно з УКТЗЕД 10); насіння і плоди олійних рослин; інше насіння, плоди та зерна; технічні або лікарські рослини; солома і фураж (код згідно з УКТЗЕД 12);

- зазначена Таблиця подається платниками ПДВ, в яких значення показників D ($D = S/T$) та P ($P = Pm \times 1,4$), розрахованих у порядку, встановленому пунктом 3 Порядку зупинення, мають такі розміри: $D > 0,02$, $P < Pm \times 1,4$, та у такій Таблиці зазначені товари/послуги, обсяг постачання яких згідно з ПН/РК, зареєстрованими за останні 12 календарних місяців в ЄРПН, становить більше 25 % загального обсягу операцій з постачання за останні 12 календарних місяців.

У разі коли до контролюючого органу надійшла податкова інформація, що свідчить про надання платником ПДВ недостовірної інформації, в Таблиці, яка врахована, зокрема в автоматичному режимі, комісії контролюючих органів мають право прийняти рішення про неврахування Таблиці, яке надсилається платнику ПДВ у порядку, визначеному ст. 42 ПКУ (додаток 7 Порядку зупинення).

Таблиця враховується у разі надходження до контролюючого органу рішення суду про скасування рішення про неврахування Таблиці, яке набрало законної сили.

Таблиця подається платником ПДВ в електронній формі засобами електронного зв'язку з урахуванням вимог законів України «Про електронні довірчі послуги», «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Порядку обміну електронними документами з контролюючими органами», затвердженого Міністерством фінансів України.

ДПС постійно розміщує на своєму офіційному вебпорталі відомості щодо засобів електронного зв'язку, якими може подаватися Таблиця.

Довідково:

S – загальна сума сплачених за останні 12 календарних місяців, що передують місяцю, в якому складено ПН/РК, сум одного внеску та податків і зборів, контроль за справлянням яких покладено на ДПС, платником ПДВ та його відокремленими підрозділами;

T – загальна сума постачання товарів/послуг на митній території України, що оподатковуються за ставками 0 %, 20 % і 7 %, зазначеними платником ПДВ в ПН/РК, зареєстрованих в ЄРПН за останні 12 календарних місяців, що передують місяцю, в якому складено ПН/РК;

P – сума ПДВ, зазначена платником ПДВ в ПН/РК, зареєстрованих в ЄРПН у звітному (податковому) періоді, з урахуванням поданої на реєстрацію в ЄРПН ПН/РК;

Rm – найбільша місячна сума ПДВ, зазначена у ПН/РК, зареєстрованих платником ПДВ в ЄРПН за останні 12 календарних місяців, що передують місяцю, в якому складено ПН/РК.

Умови, за яких зараховуються у зменшення податку на прибуток сплачені за митним кордоном України податки

Криворізьке північне управління інформує, що у разі отримання доходу з іноземних джерел і сплати сум податку на прибуток підприємств (далі – податок) суб'єктами господарювання за кордоном, такі суми податку зараховуються під час сплати ними податку в Україні. При цьому зарахуванню підлягає сума податку, розрахована за правилами, встановленими розділом III Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Розмір зарахованих сум податку з іноземних джерел протягом податкового (звітного) періоду не може перевищувати суми податку, що підлягає сплаті в Україні таким платником податку протягом такого періоду.

Не підлягають зарахуванню у зменшення податкових зобов'язань такі податки, сплачені в інших країнах:

- податок на капітал/майно та приріст капіталу;
- поштові податки;
- податки на реалізацію (продаж);
- інші непрямі податки незалежно від того, підпадають вони під категорію прибуткових податків чи оподатковуються іншими податками згідно із законодавством іноземних держав.

Зарахування сплачених за митним кордоном України сум податку здійснюється за умови подання письмового підтвердження контролюючого органу іншої держави щодо факту сплати такого податку та за наявності чинного міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування доходів.

Норми встановлені п.п. 141.4.9 п. 141.4 ст. 14 ПКУ.

Врахування приватним нотаріусом у складі витрат єдиного внеску, фактично сплаченого за попередній звітний рік

Доводимо до відома, що оподатковуваним доходом осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, вважається сукупний чистий дохід, тобто різниця між доходом і документально підтвердженими витратами, необхідними для провадження певного виду незалежної професійної діяльності.

У разі неотримання довідки про взяття на облік особою, яка провадить незалежну професійну діяльність, об'єктом оподаткування є доходи, отримані від такої діяльності без урахування витрат.

Норми встановлені п.178.3 ст.178 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

На підставі положень Закону України від 02 березня 1993 року № 3425-XII «Про нотаріат» із змінами та з метою встановлення єдиного переліку витрат, пов'язаних з організацією роботи приватних нотаріусів, Міністерством юстиції України видано лист від 02.02.2006 № 31-35/20, в якому наведено перелік витрат, які приватні нотаріуси мають право враховувати при обчисленні загального річного оподатковованого доходу, зокрема, сплату нотаріусами внесків, у тому числі на користь найманих працівників.

Враховуючи вищезазначене, сплата приватними нотаріусами єдиного внеску, у тому числі на користь найманих працівників, за попередній звітний рік, що фактично сплачена згідно з остаточним розрахунком у поточному році, може бути включена до складу витрат при обчисленні оподатковованого доходу за звітний рік.

З якого періоду юрособа – сільськогосподарський товаровиробник повторно може бути включена до четвертої групи платників єдиного податку?

Нормами п. 298.8 ст. 298 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) визначено, що порядок обрання або переходу на спрощену систему оподаткування або відмови від спрощеної системи оподаткування платниками єдиного податку четвертої групи здійснюється відповідно до підпунктів 298.8.1 – 298.8.8 п. 298.8 ст. 298 ПКУ.

Сільськогосподарський товаровиробник повторно може бути включений до четвертої групи платників єдиного податку не раніше ніж через два календарні роки після його переходу на застосування ставки єдиного податку, визначеній для платників єдиного податку іншої групи, або анулювання його попередньої реєстрації платником єдиного податку четвертої групи (п.п. 298.8.8 п. 298.8 ст. 298 ПКУ).

Норми п.п. 298.8.8 п. 298.8 ст. 298 ПКУ не застосовуються у разі анулювання реєстрації платником єдиного податку четвертої групи юридичної особи за ініціативою контролюючого органу.

Протягом року термін використання легкового автомобіля досяг 5 років: сплата транспортного податку юрособою

Нагадуємо, що платниками транспортного податку є фізичні та юридичні особи, у тому числі нерезиденти, які мають зареєстровані в Україні згідно з чинним законодавством власні легкові автомобілі, що відповідно до п.п. 267.2.1 п. 267.2 ст. 267 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) є об'єктами оподаткування.

Норми визначені п.п. 267.1.1 п. 267.1 ст. 267 ПКУ.

Об'єктом оподаткування є легкові автомобілі, з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно) та середньоринкова вартість яких становить понад 375 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (п.п. 267.2.1 п. 267.2 ст. 267 ПКУ).

Підпунктом 267.6.4 п. 267.6 ст. 267 ПКУ встановлено, що платники податку – юридичні особи самостійно обчислюють суму податку станом на 1 січня звітного року і не пізніше 20 лютого цього ж року подають контролюючому органу за

місцем реєстрації об'єкта оподаткування декларацію з транспортного податку за формою, встановленою у порядку, передбаченому ст. 46 ПКУ, з розбивкою річної суми рівними частками поквартально.

У разі спливу п'ятирічного віку легкового автомобіля протягом звітного року податок сплачується за період з 1 січня цього року до початку місяця, наступного за місяцем, в якому вік такого автомобіля досяг (досягне) п'яти років (п.п 267.6.7 п. 267.6 ст. 267 ПКУ).

Враховуючи вищевикладене, юридична особа, яка має зареєстрований в Україні згідно з чинним законодавством власний легковий автомобіль, обчислює суму транспортного податку за період, який починається з 01 січня звітного року до початку місяця, наступного за місяцем, в якому вік такого автомобіля досяг (досягне) п'яти років.

Роботодавцям про способи подання повідомлення про прийняття працівника на роботу

Відповідно до Порядку повідомлення Державній податковій службі та її територіальним органам про прийняття працівника на роботу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 року № 413 із змінами та доповненнями (далі – Порядок № 413), повідомлення про прийняття працівника на роботу подається власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом (особою) чи фізичною особою (*крім повідомлення про прийняття на роботу члена виконавчого органу господарського товариства, керівника підприємства, установи, організації*) до територіальних органів Державної податкової служби (далі – ДПС) за місцем обліку їх як платника єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за формулою згідно з додатком до Порядку № 413 до початку роботи працівника за укладеним трудовим договором одним із таких способів:

- засобами електронного зв'язку з використанням кваліфікованого електронного підпису відповідальних осіб відповідно до вимог законодавства у сфері електронного документообігу та електронних довірчих послуг;
- на паперових носіях разом з копією в електронній формі;
- на паперових носіях, якщо трудові договори укладено не більше ніж із п'ятьма особами.

Інформація, що міститься у повідомленні про прийняття працівника на роботу, вноситься до реєстру страхувальників та реєстру застрахованих осіб відповідно до Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» із змінами та доповненнями.

Повідомленням про прийняття на роботу члена виконавчого органу господарського товариства, керівника підприємства, установи, організації є відомості, отримані органами ДПС з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

Запровадження програмних РРО: відповіді на актуальні питання

Криворізьке північне управління нагадує, що законами України від 20 вересня 2019 року № 128-IX «Про внесення змін до Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» та інших законів України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг» та № 129-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг» із змінами запроваджено низку новацій у сфері застосування реєстраторів розрахункових операцій.

З урахуванням вищезазначеного Державною податковою службою України на офіційному вебпорталі за посиланням <https://tax.gov.ua/nove-pro-podatki--novini-/422912.html> наведені відповіді на актуальні питання стосовно використання програмних реєстраторів розрахункових операцій (далі – ПРРО).

1. В який момент часу формується діапазон номерів для ПРРО і яким чином він поповнюється?

Перша порція діапазону номерів (2 000) видається під час реєстрації ПРРО.

За заявою суб'єкта господарювання таку кількість може бути збільшено, виходячи із розрахунку максимальної кількості розрахункових документів (чеків), які формуються ПРРО в режимі онлайн протягом 36 годин безперервно протягом календарного року.

Щоразу після приймання фіiscalним сервером ДПС від ПРРО пакета створених ним копій чеків із присвоєними ним фіiscalними номерами із діапазону, для такого ПРРО формується наступна порція фіiscalних номерів.

Кількість виданих (зарезервованих) номерів відповідає кількості отриманих фіiscalним сервером (використаних таким ПРРО) номерів.

2. В який момент списуються фіiscalні номери із виданого фіiscalним сервером ДПС діапазону номерів для відповідного ПРРО?

Засобами фіiscalного сервера ведеться облік виданих діапазонів для ПРРО із присвоєнням відповідного статусу фіiscalним номерам: зарезервовані (видані, але не направлені до фіiscalного сервера), використані (направлені до фіiscalного сервера та прийняті фіiscalним сервером розрахункові документи з присвоєними фіiscalними номерами з діапазону).

Фіiscalний сервер формує та видає нові фіiscalні номери на заміну використаним щоразу після приймання від ПРРО пакета створених розрахункових документів з фіiscalними номерами. Таким номерам присвоюється статус «використані».

3. З якого часу здійснюється відлік 36 годин, дозволених для роботи ПРРО в режимі офлайн?

Відлік часу, протягом якого ПРРО працював у режимі офлайн, починається від дати та часу, зазначених у повідомленні про проведення розрахункових операцій в режимі офлайн з відміткою «початок переведення ПРРО в режим офлайн», до дати та часу, зазначених у повідомленні з відміткою «завершення режиму офлайн», а також від дати та часу, зазначених у повідомленні з відміткою «початок переведення ПРРО в режим офлайн», до дати та часу, зазначених у повідомленні з відміткою «завершення режиму офлайн», якщо в період між такими строками фіiscalним сервером не було зареєстровано розрахункових документів у режимі онлайн-обміну.

4. Чи накладається електронна мітка часу на розрахункові документи, що створюються ПРРО в режимі офлайн?

Під час роботи ПРРО в період відсутності зв'язку між ПРРО та фіiscalним сервером та за наявності інтернет-зв'язку або мобільного інтернет-зв'язку електронна позначка часу на розрахункові документи накладається надавачем електронних довірчих послуг.

5. Яким чином покупець зможе перевірити розрахунковий документ (чек), виданий ПРРО, що працює у режимі офлайн?

У розрахунковому документі (чеку) має обов'язково бути наявна позначка про проведення розрахункової операції в режимі офлайн.

Перевірити наявність цього чеку в базі даних ДПС можливо через Електронний кабінет після завершення роботи ПРРО в режимі офлайн та передачі ним чека/чеків до фіiscalного сервера.

Інформація про фіiscalні номери, що увійшли до діапазону для використання ПРРО, що працює у режимі офлайн, буде оприлюднена в Електронному кабінеті із зазначенням даних про фіiscalний номер ПРРО та про суб'єкта господарювання, для ПРРО якого зарезервовано фіiscalні номери.

6. Чи може один суб'єкт господарювання реєструвати та застосовувати ПРРО поряд із класичними РРО?

Законодавчо не встановлено заборон та обмежень щодо застосування одним суб'єктом господарювання ПРРО поряд із класичними РРО.

Юрособа має право власності на нежитлове приміщення у багатоквартирному жилому будинку: коли сплачується земельний податок?

Звертаємо увагу платників на те, що земельний податок справляється з власників земельних ділянок та земельних часток (паїв), а також постійних землекористувачів.

Норми визначені п.п. 14.1.72 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Плату за землю сплачують власники землі та землекористувачі з дня виникнення права власності або права користування земельною ділянкою (п. 287.1 ст. 287 ПКУ).

Відповідно до статей 125 та 126 Земельного кодексу України (далі – ЗКУ) право власності на земельну ділянку, право постійного користування, а також право оренди земельної ділянки виникають з моменту державної реєстрації таких прав. При переході права власності на будівлю, споруду (їх частину) податок за земельні ділянки, на яких розташовані такі будівлі, споруди (їх частини), з урахуванням прибудинкової території сплачується на загальних підставах з дати державної реєстрації права власності на таку земельну ділянку (п. 287.6 ст. 287 ПКУ).

Власник нежитлого приміщення (їого частини) у багатоквартирному жилому будинку сплачує до бюджету податок за площині під такими приміщеннями (їх частинами) з урахуванням пропорційної частки прибудинкової території з дати державної реєстрації права власності на нерухоме майно (п. 287.8 ст. 287 ПКУ).

Земельні ділянки, на яких розташовані багатоквартирні будинки, та прибудинкові території державної або комунальної власності надаються у постійне користування підприємствам, які здійснюють управління такими будинками. Разом з тим, земельні ділянки, на яких розташовані багатоквартирні будинки, та прибудинкові території, що перебувають у спільній сумісній власності власників квартир та нежитлових приміщень, передаються безоплатно у власність або в постійне користування співвласникам багатоквартирного будинку в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України (ст. 42 ЗКУ).

Враховуючи вищевикладене, обов'язок сплачувати земельний податок та подавати податкову декларацію з цього податку у юридичної особи, яка має право власності на будівлю, споруду (їх частину), настає з дня виникнення права власності/користування земельними ділянками, на яких розташовані такі будівлі, споруди (їх частини).

Звертаємо увагу, що оскільки обов'язок сплачувати земельний податок та подавати податкову декларацію з цього податку настає з моменту набуття відповідного права на земельну ділянку, то власнику нежитлового приміщення (їого частини) у багатоквартирному жилому будинку необхідно оформити таке право.

Визначення платників екологічного податку

Відповідно до п. 240.1 ст. 240 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) платниками екологічного податку є суб'єкти господарювання, юридичні особи, що не провадять господарську (підприємницьку) діяльність, бюджетні установи, громадські та інші підприємства, установи та організації, постійні представництва нерезидентів, включаючи тих, які виконують агентські (представницькі) функції стосовно таких нерезидентів або їх засновників, під час провадження діяльності яких на території України і в межах її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони здійснюються:

- викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення;
- скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти;
- розміщення відходів (*крім розміщення окремих видів (класів) відходів як вторинної сировини, що розміщаються на власних територіях (об'єктах) суб'єктів господарювання*);
- утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені);
- тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлені особливими умовами ліцензії строк.

Довідково: розміщення відходів – це постійне (остаточне) перебування або захоронення відходів у спеціально відведеніх для цього місцях чи об'єктах (місцях розміщення відходів, сховищах, полігонах, комплексах, спорудах, ділянках надтощо), на використання яких отримано дозволи уповноважених органів (п.п. 14.1.223 п. 14.1 ст. 14 ПКУ).

Законом України № 466 запроваджено зміни в оподаткуванні ПДВ, пов'язані з зовнішньоекономічною діяльністю

Законом України від 16 січня 2020 року № 466-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженностей у податковому законодавстві» внесено зміни до Податкового кодексу України (далі – ПКУ), зокрема у частині адміністрування ПДВ.

Так, базою оподаткування для операцій з експорту товарів є договірна (контрактна) вартість таких товарів, зазначена у митній декларації (п. 189.17 ст. 189 ПКУ).

У декларації з ПДВ, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 28.01.2016 № 21 із змінами (рядки 2.1 та 2.2) зазначаються обсяги експортної операції (база оподаткування), яка визначається, як договірна (контрактна) вартість товарів, зазначена у графі 42 «Ціна товару» митної декларації.

Експорт соєвих бобів, насіння свіріпи та ріпаку з 23.05.2020 оподатковуються за нульовою ставкою.

Імпорт племінних чистопородних тварин за кодами УКТ ЗЕД, встановленими п. 197.18 ст. 197 ПКУ, підлягає оподаткуванню ПДВ на загальних підставах, *крім тих, що здійснюється сільськогосподарськими товаровиробниками, які звільняються від оподаткування*. При цьому подальша поставка перелічених категорій тварин (у тому числі і сільськогосподарськими товаровиробниками) оподатковується у загальному порядку.

Слід зазначити, що податковий кредит при імпорти товарів також доступний за тимчасовими митними деклараціями при дотриманні умов, визначених п. 198.6 ст. 198 ПКУ.

Закон України № 466: зміни в оподаткуванні ПДФО

Законом України від 16 січня 2020 року № 466-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженностей у податковому законодавстві» (далі – Закон № 466) передбачено низку змін до Податкового кодексу України (далі – ПКУ), які стосуються податку на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО).

Так, зокрема відповідно до статей 164 і 165 ПКУ не оподатковуються ПДФО:

- відшкодування моральної шкоди в розмірі, визначеному рішенням суду, але не вище чотирикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року;
- суми пенсій, розмір яких перевищує 10 розмірів прожиткового мінімуму;
- суспільних (регламентних) виплат, страхових відшкодувань, що здійснюються Моторним (транспортним) страховим бюро України (сума не може перевищувати розмір шкоди, фактично заподіяної вигодонабувачу (бенефіціару), що визначається за звичайними цінами на дату такої страховової виплати).

Згідно з оновленим п. 170.2.2 ст. 170 ПКУ до продажу інвестиційного активу прирівнюються операції з поверненням платнику ПДФО коштів або майна (майнових прав), попередньо внесених ним (або особою, у якої інвестиційний актив був приданий прямо чи опосередковано) до статутного капіталу емітента корпоративних прав, у разі виходу такого платника ПДФО з числа засновників (учасників) такого емітента, зменшення статутного капіталу такого емітента чи ліквідації такого емітента.

У разі продажу або придбання платником ПДФО інвестиційних активів до/у нерезидентів – пов’язаних осіб або нерезидентів, зареєстрованих у державах (на територіях), що включені до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України, доходи та витрати за такими операціями визначаються:

- ◀ у розмірі не нижче звичайної ціни – у разі продажу платником податку інвестиційного активу;
- ◀ у розмірі не вище звичайної ціни – у разі придбання платником податку інвестиційного активу.

Це положення не застосовується, якщо покупцем інвестиційного активу є прямо або опосередковано контролювана іноземна компанія, у якої продавець інвестиційного активу є контролюючою особою та яка залишається власником зазначеного інвестиційного активу станом на кінець звітного періоду, у якому відбулося відчуження інвестиційного активу.

Також Законом № 466 до ст. 170 ПКУ додано новий п. 170.13, яким визначено порядок оподаткування прибутку та доходів контролюваних іноземних компаній.

Так, платник ПДФО – резидент, що визнається контролюючою особою щодо контролюваної іноземної компанії, зобов’язаний визначити частину прибутку контролюваної іноземної компанії та включити її до загального оподатковуваного доходу, що відображається в річній податковій декларації про майновий стан і доходи та оподатковується за ставкою, визначеною п. 167.1 ст. 167 ПКУ, тобто 18 %. Норма набере чинності з 01.01.2021.

Законом № 466 запроваджено зміни в оподаткуванні продажу нерухомості, а саме:

- оподаткування за ставкою 18 % доходу, отриманого платником податку від продажу протягом звітного податкового року третього та наступних об’єктів нерухомості. Перший об’єкт на рік залишається за нульовою ставкою, другий – за ставкою 5 % (п. 172.2 ст. 172 ПКУ);
- звільняється від сплати 5 % ПДФО під час продажу об’єкт незавершеного будівництва за умови перебування такого майна у власності платника податку понад три роки (п.172.1 ст.172 ПКУ).

Закон України № 466: новації податкового законодавства у разі стягнення податкового боргу

Законом України від 16 січня 2020 року № 466-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженностей у податковому законодавстві» (далі – Закон № 466) внесено зміни щодо стягнення податкового боргу.

1. Закріплено право центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, його територіальних органів:

- аналізувати фінансовий стан платника податків, що має податковий борг, та стан забезпечення такого боргу податковою заставою (п.п. 20.1.11 п. 20.1 ст. 20 Податкового кодексу України (далі – ПКУ));
- звертатися до суду щодо надання дозволу на погашення усієї суми податкового боргу або його частини за рахунок майна платника податків, що перебуває у податковій заставі (п.п. 20.1.34¹ п. 20.1 ст. 20 ПКУ).

2. Розширено підстави звільнення майна платника податків, які мають податковий борг, з під податковою заставою (п. 93.1 ст. 93 ПКУ), а саме:

- отримання контролюючим органом підтвердження повного погашення суми податкового боргу та/або розстрочення (відстрочення) (п. 93.1.1 ст. 93 ПКУ);
- отримання платником податків внаслідок проведення процедури адміністративного або судового оскарження або в інших випадках, передбачених статтею 55 ПКУ, рішення відповідного органу про визнання противправними та/або скасування раніше прийнятих рішень щодо нарахування суми грошового зобов’язання (п. 93.1.4 ст. 93 ПКУ);
- отримання платником податків згоди контролюючого органу на відчуження майна, що перебуває у податковій заставі, відповідно до статті 92 ПКУ (п. 93.1.6 ст. 93 ПКУ).

3. Скорочено строк, протягом якого контролюючим органом не проводяться стягнення коштів та продаж майна боржників з 60 до 30 календарних днів з дня надіслання (вручення) податкової вимоги (п. 95.2 ст. 95 ПКУ).

4. Також скорочено строк, протягом якого боржник має право самостійно здійснити оцінку заставленого майна шляхом укладання договору з оцінювачем з двох місяців до одного місяця (п. 95.12 ст. 95 ПКУ).

5. Збільшено з 1 млн грн до 10 млн грн суму, заявлену до розстрочення, відстрочення, або суму розстрочених, відстрочених грошових зобов'язань чи податкового боргу, щодо яких переносяться строки сплати, що виходять за межі одного та/або більше бюджетних років, рішення щодо яких приймається керівником (його заступником, або уповноваженою особою) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику (п. 100.9 ст. 100 ПКУ).

6. Розширено перелік безнадійного податкового боргу, який підлягає списанню, згідно з ст. 101 ПКУ, а саме:

► податковий борг банку, щодо якого наявне рішення Фонду гарантування вкладів фізичних осіб про затвердження звіту про завершення ліквідації банку, або рішення Національного банку України про затвердження ліквідаційного балансу, ухвалення остаточного звіту ліквідатора і завершення ліквідаційної процедури (п.п. 101.2.6 ст. 101 ПКУ).

7. Підрозділ 10 розділу ХХ «Перехідні положення» ПКУ доповнено п. 1¹, відповідно до якого встановлено, що стягнення заборгованості з частини чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об'єднань здійснюється у порядку, визначеному статтями 59 і 60 глави 4, статтями 87 – 101 глави 9 розділу II ПКУ.

Альтернатива легалізації праці відсутня

Доводимо до відома, що питання легалізації виплати заробітної плати і зайнятості населення є одним із важливих питань, якому контролюючі органи постійно приділяють увагу.

На різних заходах, які проводяться податковими органами спільно з Державною службою України з питань праці стосовно детінізації трудових відносин, роботодавцям рекомендується вживати всі можливі заходи з метою додержання діючого трудового законодавства щодо виплати заробітної плати не нижче від мінімального розміру.

Погоджуючись на «тіньову» зайнятість, найманим працівникам необхідно розуміти, що їх очікують ризики, пов'язані із захистом своїх трудових прав та соціальним захистом у разі різних життєвих обставин.

Адже роботодавець, ухиляючись від оформлення трудових відносин, позбавляє працівників права на основну та додаткову відпустки, на оплату лікарняного, на дотримання встановленої законодавством норми тривалості робочого часу, на допомогу по безробіттю, на соціальні гарантії, встановлені колективним договором, на соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та пенсійне забезпечення.

Крім того, від незадекларованої праці бюджет недоотримує необхідні кошти.

Отже, альтернатива легалізації праці відсутня: зайнятість працюючих повинна бути офіційно оформлена відповідно до законодавства, а заробітна плата повинна бути прозорою, зі сплатою усіх податків і зборів.

До уваги платників ПДВ!

Інформуємо, що ситуації з блокуванням податкових накладних/розрахунків коригування (далі – ПН/РК) у кожного платника ПДВ різні.

Нагадуємо про нормативні акти, згідно з якими відбувається блокування ПН/РК.

Так, починаючи з 01.02.2020 основними нормативними документами, на підставі яких проводиться припинення реєстрації ПН/РК, є Постанова Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 року № 1165 «Про затвердження порядків з питань зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних» (далі – Постанова № 1165), якою, зокрема затверджено Порядок зупинення реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування (далі – Порядок), та наказ Міністерства фінансів України від 12.12.2019 № 520 «Про затвердження Порядку прийняття рішень про реєстрацію/відмову в реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних».

Порядком, зокрема, встановлено:

- критерії ризиковості платника податку на додану вартість;
- перелік показників, за якими визначається позитивна податкова історія платника ПДВ;
- критерії ризиковості здійснення операцій;
- форма Рішення про відповідність/невідповідність платника ПДВ критеріям ризиковості платника податку;
- Таблиця даних платника податку на додану вартість;
- форма Рішення про врахування/неврахування Таблиці даних платника податку на додану вартість;
- форма Рішення про неврахування Таблиці даних платника податку на додану вартість.

Постановою № 1165 також затверджено Порядок розгляду скарги щодо рішення про відмову в реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування, яким визначено форми Скарги щодо рішення про відмову в реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних (додаток 1), Заяви про відклікання скарги щодо рішення про відмову у реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних (додаток 2) та Рішення за результатами розгляду скарги щодо рішення про відмову у реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних (додаток 3).

Це надає платникам ПДВ можливість адміністративного оскарження рішень про відмову у реєстрації ПН/РК.

Законом України № 466 змінено розмір деяких штрафних санкцій

Законом України від 16 січня 2020 року № 466-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженностей у податковому законодавстві» (далі – Закон № 466-IX) внесено зміни, зокрема до ст. 119 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) щодо порушення платником податків порядку подання інформації про фізичних осіб – платників податків.

Відповідно до п. 119.1 ст. 199 ПКУ неподання, подання з порушенням встановлених строків, подання не в повному обсязі, з недостовірними відомостями або з помилками податкової звітності про суми доходів, нарахованих (сплачених) на користь платника податків, суми утриманого з них податку, а також суми, нараховані (виплачені) фізичним особам за товари (роботи, послуги), якщо такі недостовірні відомості або помилки призвели до зменшення та/або збільшення

податкових зобов'язань платника податку та/або до зміни платника податку, тягнути за собою накладення штрафу у розмірі 1 020 гривень (раніше 510 гривень).

Ті самі дії, вчинені платником податків, до якого протягом року було застосовано штраф за таке саме порушення, тягнуть за собою накладення штрафу у розмірі 2 040 гривень (раніше 1 020 гривень).

Зазначені вище штрафи не застосовуються у випадках, якщо недостовірні відомості або помилки в податковій звітності про суми доходів, нараховані (сплачені) на користь платника податків, суми утриманого з них податку, а також суми, нараховані (виплачені) фізичним особам за товари (роботи, послуги), виникли у зв'язку з виконанням податковим агентом вимог п. 169.4 ст. 169 ПКУ та були виправлені відповідно до вимог ст. 50 ПКУ.

Оформлення документів, що містять інформацію про об'єкти оподаткування фізичних осіб або про сплату податків без зазначення реєстраційного номера облікової картки платника податків, у випадку, коли законодавство вимагає від особи – резидента отримання такого номера, або з використанням недостовірного реєстраційного номера облікової картки платника податків, *крім випадків, визначених п. 119.1 ст. 119 ПКУ*, тягне за собою накладення штрафу у розмірі 340 гривень (раніше 170 гривень) (п. 119.2 ст. 119 ПКУ).

Штрафи, передбачені пунктами 119.1 та 119.2 ст. 119 ПКУ не застосовуються у випадках, якщо помилки щодо реєстраційного номера облікової картки платника податків у податковій звітності про суми доходів, нараховані (сплачені) на користь платника податків, суми утриманого з них податку були виправлені податковими агентами самостійно, у тому числі протягом 30 календарних днів з дня надходження повідомлень про помилки, виявлені контролюючим органом (п. 119.3 ст. 119 ПКУ).

До уваги платників ПДВ!

Порядок оскарження рішень контролюючих органів в адміністративному порядку визначено ст. 56 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Водночас, Законом України від 30 березня 2020 року № 540-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)», який набрав чинності 02.04.2020, підрозділ 10 розділу ХХ «Перехідні положення» ПКУ доповнено п. 52⁸.

Відповідно до вимог п. 52⁸ підрозділу 10 розділу ХХ ПКУ тимчасово, на період по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19) (далі – завершується дія карантину), зупиняється перебіг строків, встановлених ст. 56 ПКУ (в частині процедури адміністративного оскарження) щодо скарг платників податків (*крім скарг щодо законності декларування заявлених до відшкодування з бюджету ПДВ та/або з від'ємного значення з ПДВ*), що надійшли (надійуть) по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, та/або які не розглянуті станом на 18.03.2020. Таке зупинення не породжує будь-яких наслідків, передбачених, зокрема ст. 56 ПКУ.

З першого календарного дня місяця, наступного за місяцем, в якому завершується дія карантину, перебіг строків, які зупинялися відповідно до п. 52⁸ підрозділу 10 розділу ХХ ПКУ, продовжується з урахуванням часу, що минув до такого зупинення.

Тобто, якщо скарга на рішення комісії регіонального рівня про відмову у реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування (далі – ПН/РК) в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – СРПН) подана у період з 02 квітня по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину або не розглянута станом на 18.03.2020 і строк прийняття рішення по такій скаргі припадає на період з 02 квітня по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, то прийняття рішення по скаргі поза межами строків, визначених ст. 56 ПКУ, не призводить до задоволення скарги.

Водночас, з урахуванням того, що першого календарного дня місяця, наступного за місяцем, в якому завершується дія карантину, перебіг строків, які зупинилися, продовжується, то комісія центрального рівня має право прийняти рішення щодо розгляду скарги на рішення комісії регіонального рівня про відмову у реєстрації ПН/РК в СРПН з першого календарного дня місяця, наступного за місяцем, в якому завершується дія карантину з урахуванням часу, що минув до такого зупинення.

Про підвищення податкової культури та рівня обізнаності молодого покоління – на пресконференції

В інформаційному агентстві «Мост-Днепр» 03.07.2020 відбулася пресконференція на тему «Підвищення податкової культури та рівня обізнаності молодого покоління – це робота на перспективу».

У заході прийняла участь заступник начальника управління комунікацій Головного управління ДПС у Дніпропетровській області Любов Комліченко.

Вона звернула увагу на те, що важливим напрямом діяльності податкової служби є турбота про підростаюче покоління – майбутніх платників податків, виховання у молоді високої податкової культури. Ставочи громадянами держави, молодь має бути обізнана з вимогами законодавства та дотримуватись його.

Майбутнім платникам податків зі шкільної лави необхідно усвідомлювати, що податки відіграють важливе соціальне значення, тому їх сплата є почесним обов'язком кожного громадянина. Формування у молодих людей розуміння ролі, вагомості та місця податків у житті держави і суспільства, усвідомлення того, що своєчасна сплата податків забезпечує соціальний захист громадян України – це пріоритетна і важлива задача, адже прагнення представників податкової, щоб наша молодь отримала фундаментальні податкові знання, які стануть основою їх високої податкової культури.

Податкова культура, як одна з головних ознак громадянського суспільства, є складовою загальнонаціональної культури, а отже, містить:

- 1) знання своїх прав і обов'язків у процесі сплати податків (складова правової культури), удосконалення знань і розуміння податкових наслідків господарської діяльності (складова економічної культури);

- 2) усвідомлення громадянами всієї важливості для держави сплати податків, оцінювання соціальної корисності податкового законодавства і формування власного ставлення до податкової політики, діяльності податкових органів як представників держави;
- 3) уміння користуватися правовим інструментарієм у практичній діяльності, своєчасне представлення податкової звітності (складова фінансової культури), а також дотримання етичних норм у спілкуванні з працівниками контролюючих органів.

Любов Комліченко зауважила, що сьогоднішня зустріч – це необхідність, покликана потребою акцентувати увагу на тих питаннях, які найбільше турбують молодь.

На пресконференції розглядались питання, пов’язані з отриманням права на податкову знижку за навчання, щодо віку, з якого можливо займатись підприємницькою діяльністю та як отримати реєстраційний номер облікової картки платника податків, якщо дитині не виповнилося 14 років.

«Підвищення рівня обізнаності молодого покоління – це робота на перспективу і тому діяльність у цьому напрямку податкова служба продовжує і надалі, адже від виховання сьогоднішньої молоді залежить економічне і соціальне становище нашої країни і кожного її громадянина у майбутньому», – підсумувала Любов Комліченко.

Про надання електронних довірчих послуг за першу половину 2020 року

Криворізьке північне управління області доводить до відома платників, що Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг Інформаційно-довідкового департаменту ДПС України (далі – ІДД ДПС) на офіційному вебпорталі ДПС за посиланням <https://acskidd.gov.ua/news> повідомив, що набирає обертів сервіс повторного (дистанційного) формування сертифікатів за електронним запитом, яким з 01.01.2020 по 30.06.2020 скористалось близько 35,2 тис. фізичних осіб, а також більше ніж 35,6 тис. юридичних осіб. У порівнянні з аналогічним періодом минулого року кількість користувачів сервісу збільшилась: на 67,2 % (фізичних осіб) та на 1,0 % (юридичних осіб).

ІДД ДПС – єдиний в Україні кваліфікований надавач електронних довірчих послуг, який надає електронні довірчі послуги усім без винятку суб’єктам господарювання, органам державної влади, органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам і організаціям усіх форм власності та фізичним особам **на безоплатній основі**.

Не наражайтесь на небезпеку, залишайтесь вдома. Скористайтеся електронним сервісом повторного (дистанційного) формування сертифікатів за електронним запитом. Детальна інформація за посиланням <https://acskidd.gov.ua/manage-certificates>

Платники Дніпропетровщини за перше півріччя 2020 року спрямували до бюджетів усіх рівнів та єдиного внеску 29,5 мільярдів гривень

За перше півріччя 2020 року платниками Дніпропетровщини спрямовано до бюджетів усіх рівнів (без урахування єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування) 21 млрд 522,7 млн гривень.

Так, до державного бюджету надійшло 10 млрд 237,7 млн грн, до місцевих бюджетів регіону – 11 млрд 285 млн гривень.

За підсумками шести місяців поточного року єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування надійшло 7 млрд 967,7 млн грн, що перевищує минулорічні показники на 209 млн гривень.

Закон України № 466: інформація для постійних представництв нерезидентів

Криворізьке північне управління звертає увагу платників податку на прибуток підприємств, що змінами, внесеними Законом України від 16 січня 2020 року № 466-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві», з п.п. 141.4.7 п. 141.4 ст. 141 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), починаючи з 23.05.2020, вилучено норми, які надавали можливість визначати суму прибутку постійного представництва нерезидента, що підлягає оподаткуванню в Україні, на підставі складення нерезидентом окремого балансу фінансово-господарської діяльності, погодженого з контролюючим органом за місцевонаходженням постійного представництва, або у разі неможливості визначити шляхом прямого підрахування прибуток, отриманий нерезидентами з джерелом його походження з України, визначати оподатковуваний прибуток контролюючим органом як різницю між доходом та витратами, визначеними шляхом застосування до суми отриманого доходу коефіцієнта 0,7.

Підпункт 141.4.7 п. 141 ПКУ передбачає єдиний порядок оподаткування податком на прибуток, відповідно до якого постійне представництво оподатковується в загальному порядку та визначає обсяг оподатковуваного прибутку відповідно до положень ст. 39 ПКУ.

Враховуючи вищевикладене, постійним представництвам нерезидента рекомендовано подавати, починаючи зі звітного періоду – півріччя 2020 року, Податкову декларацію з податку на прибуток підприємств, форма якої затверджена наказом Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897 зі змінами та доповненнями, та не застосовувати форму розрахунку податку на прибуток нерезидентів, які провадять діяльність на території України через постійне представництво, яка затверджена наказом Міністерства фінансів України від 13.06.2016 № 544.

Відповідні роз'яснення надані листом ДПС України від 04.06.2020 № 8939/7/99-00-07-02-01-07.

Допомога по тимчасовій непрацездатності, виплачена ФОП Фондом соціального страхування України, підлягає оподаткуванню ПДФО

Криворізьке північне управління повідомляє, що страхуванню у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності підлягають, зокрема, фізичні особи – підприємці (далі – ФОП), особи, які провадять незалежну професійну діяльність, члени фермерського господарства, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності на інших підставах.

Норми встановлені ст. 18 Закону України від 23 вересня 1999 року № 1105-XIV «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування» із змінами та доповненнями (далі – Закон № 1105).

Статтею 20 Закону № 1105 встановлено види матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Зокрема за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності надається такий вид матеріального забезпечення як допомога по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною).

Умови надання допомоги по тимчасовій непрацездатності та тривалість її виплати визначені ст. 22 Закону № 1105.

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, врегульовано Податковим кодексом України (далі – ПКУ).

Оподаткування доходів ФОП визначено ст. 177 та главою 1 розділу XIV ПКУ.

Доходом ФОП є доходи, отримані виключно від здійснення підприємницької діяльності.

Відповідно до п. 177.6 ст. 177 ПКУ у разі якщо ФОП отримує інші доходи, ніж від провадження підприємницької діяльності, у межах обраних ним видів такої діяльності, такі доходи оподатковуються за загальними правилами, встановленими ПКУ для платників податку – фізичних осіб.

Підпунктом 4 п. 292.11 ст. 292 ПКУ передбачено, що до складу доходу ФОП – платника єдиного податку, визначеного ст. 292 ПКУ, не включаються, зокрема суми коштів цільового призначення, що надійшли від фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Отже, дохід у вигляді матеріального забезпечення (допомоги по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною)), який виплачується Фондом соціального страхування України (далі – Фонд) не включається до доходу ФОП, проте оподатковується за загальними правилами, встановленими ПКУ для платників податків – фізичних осіб.

Порядок оподаткування доходів фізичних осіб податком на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) регламентується розділом IV ПКУ, відповідно до п.п. 165.1.1 п. 165.1 ст. 165 якого передбачено винятки, за якими отримані доходи платника ПДФО не включаються до його загального місячного (річного) оподатковуваного доходу.

Однак слід зауважити, що винятки, передбачені п.п. 165.1.1 п. 165.1 ст. 165 ПКУ, не поширюються на виплату заробітної плати, грошової (вихідної) допомоги при виході на пенсію (у відставку) та виплату, пов'язану з тимчасовою втратою працездатності.

Податковий агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника ПДФО, зобов'язаний утримувати податок із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи ставку ПДФО 18 %, визначену ст. 167 ПКУ (п.п. 168.1.1 п. 168.1 ст. 168 ПКУ).

Разом з тим, об'єктом оподаткування військовим збором є доходи, визначені ст. 163 ПКУ (п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу ХХ ПКУ).

Відповідно до п. 163.1 ст. 163 ПКУ об'єктом оподаткування є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід, до якого включаються інші доходи, крім зазначених у ст. 165 ПКУ.

Ставка військового збору становить 1,5 % об'єкта оподаткування, визначеного п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу ХХ ПКУ (п.п. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу ХХ ПКУ).

Нарахування, утримання та сплата (перерахування) збору до бюджету здійснюються у порядку, встановленому ст. 168 ПКУ (п.п. 1.4 п. 16¹ підрозділу 10 розділу ХХ ПКУ).

Отже, допомога по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною), нарахована (виплачена) ФОП Фондом, є об'єктом оподаткування ПДФО та військовим збором, а Фонд є податковим агентом щодо такого доходу.

Наказом Міністерства фінансів України від 13.01.2015 № 4 із змінами та доповненнями затверджено форму Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (далі – Податковий розрахунок за ф. № 1ДФ) та Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (далі – Порядок).

Згідно з Довідником ознак доходів, наведеним у додатку до Порядку, сума допомоги по тимчасовій непрацездатності відображається податковим агентом у Податковому розрахунку за ф. № 1ДФ під ознакою «127».

До фізособи, яка провадить незалежну професійну діяльність, у разі неведення книги обліку доходів та витрат застосовуються штрафні санкції

Нагадуємо, що фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, зобов'язані вести облік доходів і витрат від такої діяльності. Форма такого обліку та порядок його ведення визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову політику.

Норми визначені п. 178.6 ст. 178 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Так, форма Книги, яку ведуть фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, та Порядок її ведення затверджені наказом Міністерства доходів і зборів України від 16.09.2013 № 481.

Згідно зі ст. 121 ПКУ ненадання платником податків контролюючим органам оригіналів документів чи їх копій при здійсненні податкового контролю у випадках, передбачених ПКУ, тягнути за собою накладення штрафу в розмірі 1020 гривень.

Ті самі дії, вчинені платником податків, до якого протягом року було застосовано штраф за таке саме порушення, тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 2040 гривень.

Статтею 164¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення від 17 грудня 1984 року № 8073-X зі змінами та доповненнями визначено, що неведення обліку або неналежне ведення обліку доходів і витрат громадянами, для яких законами України встановлено обов'язкову форму обліку, тягне за собою попередження або накладення штрафу у розмірі від трьох до восьми неоподатковуваних мініумів доходів громадян.

Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за те ж порушення, тягнуть за собою накладення штрафу у розмірі від п'яти до восьми неоподатковуваних мініумів доходів громадян.

Слід зазначити, що з урахуванням норми п. 3 постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 02 квітня 2020 року № 255) зі змінами, що діяла до 21.05.2020, та п.п. 2 п. 5 постанови Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 року № 392 «Про встановлення

карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів» із змінами на період дії карантину тимчасово дозволено фізичним особам – підприємцям та фізичним особам, які провадять незалежну професійну діяльність, вести облік доходів і витрат без використання книг обліку доходів і витрат (книг обліку доходів), якщо ведення зазначених книг повинно розпочатися після встановлення карантину, за умови подальшого подання такими особами книг обліку доходів і витрат (книг обліку доходів), до яких внесені дані про доходи і витрати, отримані (здійснені) ними, для реєстрації до контролюючих органів протягом трьох місяців з дня прийняття рішення про відміну карантину.

Юридична особа – «пільговик», яка надає в оренду земельні ділянки, сплачує земельний податок на загальних підставах

Криворізьке північне управління інформує, що органи місцевого самоврядування встановлюють, зокрема пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.

Норми встановлені п. 284.1 ст. 284 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Згідно з п. 284.3 ст. 284 ПКУ якщо платники земельного податку, які користуються пільгами з цього податку, надають в оренду земельні ділянки, окрім будівлі, споруди або їх частини, земельний податок за такі земельні ділянки та земельні ділянки під такими будівлями (їх частинами) сплачується на загальних підставах з урахуванням прибудинкової території. Ця норма не поширюється на бюджетні установи у разі надання ними будівель, споруд (їх частин) в тимчасове користування (оренду) іншим бюджетним установам, дошкільним, загальноосвітнім навчальним закладам незалежно від форм власності і джерел фінансування.

У разі надання в оренду земельних ділянок (у межах населених пунктів), окрім будівель (споруд) або їх частин власниками та землекористувачами, податок за площину, що надається в оренду, обчислюється з дати укладення договору оренди земельної ділянки або з дати укладення договору оренди будівель (їх частин) (п. 287.7 ст. 287 ПКУ).

Враховуючи вищевикладене, юридичні особи, які користуються пільгами з земельного податку, та надають в оренду земельні ділянки, окрім будівлі, споруди або їх частини, земельний податок за площину, надані в оренду, сплачують на загальних підставах з дати укладення договору оренди земельної ділянки або з дати укладення договору оренди будівель, споруд (їх частин).

Особливості списання суми недоїмки, нарахованої платникам єдиного внеску

Законом України від 13 травня 2020 року № 592-IX «Про внесення змін до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо усунення дискримінації за колом платників» (далі – Закон № 592) розділ VIII «Прикінцеві та переходні положення» Закону № 2464 доповнено пунктом 9¹⁵.

Згідно із внесеними змінами підлягають списанню за заявою платника та у порядку, визначеному Законом № 2464, несплачені станом на день набрання чинності Законом № 592 з урахуванням особливостей, визначених цим пунктом, суми недоїмки, нараховані платникам єдиного внеску, зазначеним у пунктах 4 (крім фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування) та 5 частини першої статті 4 цього Закону, за період з 1 січня 2017 року до дня набрання чинності Законом № 592, а також штрафи та пеня, нараховані на ці суми недоїмки, у разі якщо такими платниками не отримано дохід (прибуток) від їх діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб.

Списання відбувається за умови подання протягом 90 календарних днів з дня набрання чинності Законом № 592:

- a) платниками, зазначеними у п. 4 частини першої ст. 4 цього Закону (крім фізичних осіб - підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування), – державному реєстратору за місцем знаходження реєстраційної справи фізичної особи – підприємця заяви про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності та до податкового органу – звітності відповідно до вимог частини другої статті 6 Закону № 2464 за період з 1 січня 2017 року до дня набрання чинності Законом № 592. Зазначена звітність подається платником виключно у випадку, якщо вона не була подана раніше;
- b) платниками, зазначеними у п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464, – до податкового органу за основним місцем обліку заяви про зняття з обліку як платника єдиного внеску та звітності відповідно до вимог частини другої ст. 6 Закону № 2464 за період з 1 січня 2017 року до дня набрання чинності Законом № 592. Зазначена звітність подається платником виключно у випадку, якщо вона не була подана раніше.

Після отримання у встановленому законом порядку відповідних відомостей від державного реєстратора або заяви про зняття з обліку як платника єдиного внеску та за умови подання платником єдиного внеску зазначененої звітності (якщо відповідна звітність не була подана раніше) податковий орган протягом 15 робочих днів проводить камеральну перевірку, за результатами якої приймає рішення про списання суми недоїмки, штрафних санкцій і пені або вмотивоване рішення про відмову списання суми недоїмки, штрафних санкцій і пені.

Податковим органом може бути прийнято рішення про відмову списання суми недоїмки, штрафних санкцій і пені, якщо за результатами перевірки буде встановлено, що:

- 1) платник податків отримав дохід (прибуток) протягом періоду з 1 січня 2017 року до дня набрання чинності Законом № 592;
- 2) суми недоїмки, а також штрафи та пеня, нараховані на суми недоїмки, були в повному обсязі самостійно сплачені платником або стягнуті у порядку, передбаченому цим Законом.

У разі якщо суми недоїмки, а також штрафи та пеня, нараховані на суми недоїмки, були частково самостійно сплачені платником та/або стягнуті у порядку, передбаченому цим Законом, податковий орган приймає рішення про списання суми недоїмки, штрафних санкцій і пені у частині, що залишилася несплаченою.

Штрафні санкції до платника єдиного внеску, передбачені пунктом 7 частини одинадцятої статті 25 Закону № 2464, за наведених умов не застосовуються.

Вимога про сплату суми недоїмки, штрафних санкцій і пені вважається відкліканою у день прийняття податковим органом рішення про списання суми недоїмки, штрафних санкцій і пені.

Нараховані та сплачені або стягнуті за зазначений період суми недоїмки, штрафних санкцій і пені відповідно до Закону № 2464 не підлягають поверненню.

Інформацію розміщено на офіційному вебпорталі ДПС України за посиланням

<https://tax.gov.ua/nove-pro-podatki--novini-/424525.html>

Право на отримання податкової знижки за 2019 рік

Криворізьке північне управління пнагадує, що право платника податку на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) на податкову знижку та порядок її отримання визначений ст. 166 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Податкова знижка – це документально підтверджена суспільна земельна земля (вартість) витрат платника ПДФО – резидента у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів – фізичних або юридичних осіб протягом звітного року, на яку дозволяється зменшення його загального річного оподатковуваного доходу, одержаного за наслідками такого звітного року у вигляді заробітної плати, у випадках, визначених ПКУ (п.п. 14.1.170 п. 14.1 ст. 14 ПКУ).

Отже, право на податкову знижку мають фізичні особи – резиденти, які не є суб'єктами господарювання, та отримують дохід у вигляді заробітної плати.

Заробітна плата – це основна та додаткова заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, які виплачуються платнику ПДФО на підставі відносин трудового найму згідно із законом (п.п. 14.1.148 п. 14.1 ст. 14 ПКУ).

До податкової знижки включаються фактично здійснені протягом звітного податкового року платником ПДФО витрати, підтвердженні відповідними платіжними та розрахунковими документами, зокрема квитанціями, фіiscalними або товарними чеками, прибутковими касовими ордерами, копіями договорів, що ідентифікують продавця товарів (робіт, послуг) і їх покупця (отримувача). У зазначених документах обов'язково повинно бути відображені вартості таких товарів (робіт, послуг) і строк їх продажу (виконання, надання) (п.п. 166.2.1 п. 166.2 ст. 166 ПКУ).

Перелік витрат, дозволених до включення до податкової знижки, визначено п. 166.3 ст. 166 ПКУ.

До витрат, за якими фізична особа має право на отримання податкової знижки за 2019 рік, належать такі:

- частина суми процентів, сплачених за користування іпотечним житловим кредитом (п.п. 166.3.1 п. 166.3 ст. 166 ПКУ);
- пожертвування або благодійні внески неприбутковим організаціям у розмірі, що не перевищує 4 % суми загального оподатковуваного доходу за звітний рік (п.п. 166.3.2 п. 166.3 ст. 166 ПКУ);
- суспільна земельна земля (вартість), сплачена на користь вітчизняних закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та вищої освіти для компенсації вартості здобуття відповідної освіти платника ПДФО та/або члена його сім'ї першого ступеня споріднення (п.п. 166.3.3 п. 166.3 ст. 166 ПКУ);
- страхові платежі (внески, премії) за договорами довгострокового страхування життя та пенсійні внески у рамках недержавного пенсійного забезпечення у розмірах, визначених п.п. 166.3.5 п. 166.3 ст. 166 ПКУ;
- суспільна земельна земля (вартість), сплачена на оплату допоміжних репродуктивних технологій, але не більше ніж суми, що дорівнює третині доходу у вигляді заробітної плати за звітний податковий рік (п.п. 166.3.6 п. 166.3 ст. 166 ПКУ);
- суспільна земельна земля (вартість), сплачена на оплату державних послуг, пов'язаних з усиновленням дитини, включаючи сплату державного мита (п.п. 166.3.6 п. 166.3 ст. 166 ПКУ);
- суспільна земельна земля (вартість), сплачена на оплату витрат на переобладнання транспортного засобу з використанням у вигляді палива моторного сумішевого, біоетанолу, біодизелю, стиснутого або скрапленого газу, інших видів біопалива (п.п. 166.3.7 п. 166.3 ст. 166 ПКУ);
- суспільна земельна земля (вартість), сплачена на оплату витрат на будівництво (придбання) доступного житла, визначеного законом, у тому числі на погашення пільгового іпотечного житлового кредиту, наданого на такі цілі, та процентів за ним (п.п. 166.3.8 п. 166.3 ст. 166 ПКУ);
- суспільна земельна земля (вартість), сплачена на оплату витрат на оренду житла (квартири, будинку), оформлені відповідно до вимог чинного законодавства, фактично сплачених платником ПДФО, який має статус внутрішньо переміщеної особи за умов, визначених у п.п. 166.3.9 п. 166.3 ст. 166 ПКУ.

Підстави для нарахування податкової знижки із зазначенням конкретних сум відображаються платником ПДФО у річній податковій декларації про майновий стан і доходи (далі – Декларація). Така Декларація подається по 31 грудня включно наступного за звітним податкового року (п.п. 166.1.2 п. 166.1 ст. 166 ПКУ).

Таким чином, фізична особа – платник ПДФО для отримання податкової знижки за 2019 рік подає декларацію протягом 2020 року, тобто по 31.12.2020 включно.

Звертаємо увагу, якщо платник ПДФО до кінця 2020 року, не скористався правом на нарахування податкової знижки за наслідками звітного 2019 року, таке право на наступні податкові роки не переноситься (п.п. 166.4.3 п. 166.4 ст. 166 ПКУ). Форма Декларації з додатками до неї затверджена наказом Міністерства фінансів України (далі – МФУ) від 02.10.2015 № 859 у редакції наказу МФУ від 25.04.2019 № 177.

Нововведення у трансфертному ціноутворенні

Відбувся сеанс телефонного зв'язку «гаряча лінія» заступника начальника відділу трансфертного ціноутворення управління податкових перевірок, трансфертного ціноутворення та міжнародного оподаткування Головного управління ДПС у Дніпропетровській області Михайла Череваня на тему «Трансфертне ціноутворення: нововведення з урахуванням змін, внесених Законом України від 16 січня 2020 року № 466-IX».

Питання 1. Чи залишилась без змін інформація про зіставних юридичних осіб для розрахунку фінансових показників? Чи залишилась частка участі не більше 20 відсотків?

Відповідь. Законом України від 16 січня 2020 року № 466-IX внесено зміни до Податкового кодексу України (далі – ПКУ), які стосуються насамперед змін в п.п. 39.3.2.9 ст. 39 ПКУ. Якщо раніше зіставна юридична особа не володіла прямо та/або опосередковано корпоративними правами іншої юридичної особи з часткою такої участі більше 20 відсотків або не мала як учасника (акціонера) юридичну особу з часткою прямої (опосередкованої) участі більше 20 відсотків, то зараз така частка збільшилась і становить 25 відсотків.

Питання 2. Які зміни відбулися у методі порівняльної неконтрольованої ціни?

Відповідь. Для контролюваних операцій з сировинними товарами встановлення відповідності умов контролюваних операцій принципу «виягнутої руки» здійснюється за методом порівняльної неконтрольованої ціни.

Для цілей цього підпункту під сировинними товарами розуміються товари, для яких непов'язані особи у якості орієнтира (еталона) для встановлення ціни неконтрольованих операцій використовують котирувані ціни. Перелік сировинних товарів визначається Кабінетом Міністрів України.

Під час застосування методу порівняльної неконтрольованої ціни для контролюваних операцій із сировинними товарами порівняння ціни контролюваної операції може проводитись із ціною зіставних неконтрольованих операцій, які фактично здійснені платником податків або іншими особами з непов'язаними особами, та/або з котирувальними цінами.

У разі використання ціни неконтрольованих операцій у якості зіставної для контролюваної операції, такі неконтрольовані операції повинні бути регулярними, з декількома контрагентами та в обсягах, співставних тим, які використовувались у контролюваній операції.

Котирувані ціни, які використовуються для порівняння з цінами контролюваних операцій, мають відповідати умовам зіставності, визначенім п.п. 39.2.2 ст. 39 ПКУ. У разі наявності між умовами контролюваної операції та умовами неконтрольованих операцій або умовами, що визначають котирувану ціну на сировинні товари, значних відмінностей, що суттєво впливають на ціну угод із сировинними товарами, здійснюються відповідні коригування.

В свою чергу центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, оприлюднює рекомендований (невиключний) перелік джерел інформації для отримання котирувальних цін на своєму офіційному вебпорталі до початку звітного року.

Питання 3. Чи відбулися зміни в документації з трансфертного ціноутворення?

Відповідь. Так. Підпункт 39.4.6 ст. 39 ПКУ розширено, та відповідно потрібно додатково відображати інформацію стосовно:

- а) фізичних осіб, які є кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) платника податків (за наявності);
- б) опис контролюваної операції із зазначенням ланцюга постачання (створення вартості) товарів (робіт, послуг) у контролюваній операції;
- в) опис операцій з придбання робіт (послуг), нематеріальних активів, інших предметів господарських операцій, відмінних від товарів, має містити обґрунтування економічної доцільності (економічної вигоди, що отримується в результаті здійснення контролюваної операції) і наявності ділової мети їх придбання;
- г) якщо платник входить до міжнародної групи компаній:
  - копії істотних внутрішньогрупових угод, що впливають на ціноутворення в контролюваній операції;
  - копії договорів про попереднє узгодження ціноутворення, податкових роз'яснень компетентних органів держав (територій), що застосовуються в угодах між учасниками міжнародної групи компаній щодо контролюваної операції і в підготовці яких не брав участі центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову та митну політику;
  - і) копія аудиторського висновку щодо бухгалтерської (фінансової) звітності платника податків за звітний період (звітні періоди), за які подається документація з трансфертного ціноутворення (якщо його наявність є обов'язковою для платника податків);
- й) копії договорів (контрактів) та будь-які доповнення до них, за якими здійснювалася контролювана операція.

Питання 4. Глобальна документація з трансфертного ціноутворення – що це таке та з яких розділів вона складається?

Відповідь. Глобальна документація з трансфертного ціноутворення (майстер-файл) – це сукупність документів або єдиний документ, складений у довільній формі, що має містити інформацію про:

- а) організаційну структуру міжнародної групи компаній (у вигляді графічної схеми) із зазначенням осіб, які є учасниками міжнародної групи компаній, їх організаційно-правових форм, структуру власності (із зазначенням часток володіння) та держави і території, у яких зазначені особи здійснюють свою діяльність;
- б) загальний опис діяльності міжнародної групи компаній, що включає в себе:
  - опис ключових факторів, що впливають на фінансовий результат міжнародної групи компаній;
  - опис ланцюгів постачання та утворення вартості найбільших за показником виручки міжнародної групи компаній п'яти товарів (робіт, послуг), а також ланцюгів постачання будь-яких інших товарів (робіт, послуг, інших об'єктів цивільних прав), частка яких становить більше 5 відсотків виручки міжнародної групи компаній за фінансовий рік, і основних географічних ринків, на яких реалізуються (виконуються, надаються) зазначені товари (роботи, послуги);
  - перелік та стислий опис суттєвих договорів з надання (отримання) послуг, робіт, укладених між учасниками міжнародної групи (крім договорів, пов'язаних з проведенням науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт), у тому числі опис функціональних можливостей основних учасників міжнародної групи, задіяних у наданні таких послуг, робіт, політики з трансфертного ціноутворення щодо розподілу вартості послуг та визначення цін на оплату внутрішньогрупових послуг;
  - стислий функціональний аналіз діяльності учасників міжнародної групи компаній, що мають суттєвий вплив на фінансовий результат цієї групи, в тому числі опис основних функцій, що виконуються, активів, що використовуються, економічних (комерційних) ризиків, що приймаються;
  - інформацію про основні угоди щодо реструктуризації бізнесу, придбання та відчуження активів, що відбувалися протягом фінансового року;
- в) нематеріальні активи, які використовуються міжнародною групою компаній в своїй діяльності, зокрема:
  - опис стратегії розвитку міжнародної групи компаній щодо розробки, володіння і використання нематеріальних активів, у тому числі розміщення основних науково-дослідних центрів і органів управління ними;
  - перелік та опис нематеріальних активів (груп нематеріальних активів), що мають істотний вплив на ціноутворення компаній міжнародної групи, із зазначенням учасників такої міжнародної групи компаній, які володіють такими активами на праві власності або іншому праві (користування, володіння та/або розпорядження);
  - перелік суттєвих договорів, пов'язаних з нематеріальними активами, укладених між учасниками міжнародної групи компаній, у тому числі ліцензійних угод, домовленостей щодо покриття витрат, основних угод щодо надання науково-дослідних послуг;

- опис політики трансфертного ціноутворення міжнародної групи компаній щодо проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт і нематеріальних активів;
- опис суттєвих операцій з передачі нематеріальних активів між учасниками міжнародної групи компаній протягом відповідного фінансового року із зазначенням назв таких учасників, держав реєстрації та юрисдикції, де вони провадять свою діяльність, компенсацій, що здійснюються у звітному (податковому) періоді, та рівня винагород (компенсаційних виплат), пов'язаних з такою передачею;
- г) фінансову діяльність міжнародної групи компаній, зокрема:
- загальний опис, яким чином фінансується така група, включаючи інформацію про фінансування, залучене від осіб, які не є учасниками міжнародної групи компаній;
- зазначення усіх учасників міжнародної групи компаній, які здійснюють централізовану внутрішньогрупову фінансову діяльність для учасників цієї групи, з інформацією щодо держав (територій), які є місцем реєстрації таких учасників, та/або місця знаходження органу їх управління;
- загальний опис політики трансфертного ціноутворення щодо фінансування учасників міжнародної групи компаній;
- г) консолідовану фінансову звітність міжнародної групи компаній за останній фінансовий рік, а у разі її відсутності - іншу консолідовану звітність, підготовлену для управлінських, податкових або інших цілей;
- д) перелік і стислий опис існуючих односторонніх договорів про попереднє узгодження ціноутворення, податкових роз'ясень компетентних органів держав (територій), які застосовуються в угодах між учасниками міжнародної групи компаній і пов'язані з розподілом доходів між державами (територіями).

Питання 5. Хто повинен подавати глобальну документацію з трансфертного ціноутворення?

Відповідь. Відповідно до п.п. 39.4.7 п. 39.4 ст. 39 ПКУ глобальну документацію подає платник податків, що входить до складу міжнародної групи компаній, якщо сукупний консолідований дохід міжнародної групи компаній за фінансовий рік, що передує звітному року, розрахований згідно зі стандартами бухгалтерського обліку, які застосовує материнська компанія міжнародної групи компаній, дорівнює або перевищує еквівалент 50 мільйонів євро.

Набув чинності новий Закон України «Про митний тариф»

Інформуємо, що 03.07.2020 набрав чинності новий Закон України від 04 червня 2020 року № 674-IX «Про Митний тариф України» (далі – Закон № 674), який опубліковано у офіційному виданні «Голос України» 02.07.2020 № 109. Законом № 674 Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (далі – УКТ ЗЕД) приведена у відповідність до сучасної редакції Гармонізованої системи опису та кодування товарів Всесвітньої митної організації (остання версія 2017 року).

Закон № 674 забезпечує здійснення митного оформлення товарів в Україні із застосуванням сучасних міжнародних норм митного права в частині класифікації товарів.

Сучасна УКТ ЗЕД спростить співставлення даних митної статистики, забезпечить спрощення аналізу товарних потоків на митному кордоні України, пришвидшить митне оформлення.

Для правильної класифікації товарів Державною митною службою розроблені Перехідні таблиці від УКТ ЗЕД 2012 року до УКТ ЗЕД версії 2017 року (затверджені наказом Державної митної служби від 01.07.2020 № 234).